

Asia: VN/25158/2023

EU:n datasäädöksen kansallinen täytäntöönpano - Arviomuistio

Lausunnonantajan lausunto

1. Millaisia vaikutuksia arvioitte datasäädöksen aiheuttavan organisaatiossanne, toimialallanne tai laajemmin Suomessa?

Työ- ja elinkeinoministeriö (TEM) on ollut edustettuna liikenne- ja viestintäministeriön asettamassa poikkihallinnollisessa työryhmässä, joka on avustanut arviomuistion valmistelussa. Arviomuistion ja edellä mainitun työryhmätyön pohjalta TEM katsoo, että datasäädös ei aiheuta muutostarpeita työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan lainsäädäntöön.

2. Pidätkö arviomuistiossa esitetyjä linjauksia tarkoituksenmukaisina?

Arviomuistiossa on käyty laajasti läpi viranomaistehtäviä yleissääntelyn ja sektorilakien näkökulmasta.

TEM tukee arviomuistiossa esitettyä näkemystä, että datasäädöksen lukujen II, III ja IV osalta toimivaltaiseksi viranomaiseksi esitetään Traficomia niiltä osin kuin toimivalta ei kuulu Tietosuojavaltuutetulle. Tätä ajatusta tukevat muun muassa seuraavat seikat:

- Traficom seuraa ja analysoi jo tällä hetkellä liikenteen ja viestinnän markkinoiden toimivuutta. Se voi asettaa huomattavan markkinavoiman yrityksille veloitteita esimerkiksi koskien tuotteen tai palvelun käyttöoikeuden luovuttamista tai hinnoittelua ja palvelun hinnan ja toimitusehtojen avoimuutta ja syrjimättömyyttä.
- Sopimusoikeudelliset ja riitojen ratkaisuun liittyvät tehtävät ovat luonteeltaan ja sisällöltään samantyyppisiä, joista Traficomilla olisi jo teknistä osaamista. Nykyisellään Traficom mm. ratkoo yritysten välisiä erimielisyyksiä ja sääntelee myös teleyritysten välisiä sopimusehtoja.
- TEM katsoo, ettei liikesalaisuuksia koskevien valvontatehtävien hoito välttämättä edellytä viranomaiselta aiempaa erityisosaamista. Koska kyseessä on uusi viranomaistehtävä, ei tällaista erityisosaamista myöskään ole nykyisillä viranomaisilla. Kuten arviomuistiossa todetaan, liikesalaisuuksia koskevat valvontatehtävät on tarkoituksenmukaista antaa viranomaiselle, joka muutenkin pääasiallisesti valvoo datasäädöksen täytäntöönpanoa.

3. Mitä seikkoja viranomaisten yhteistyön järjestämisessä tulisi erityisesti ottaa huomioon?

TEM tukee arviomuistiossa esitettyä näkemystä, että datasäädöksen edellyttämiä viranomaistehtäviä keskittämällä voisi saavuttaa synergiahyötyjä, helpottaa toimijoiden yhteydenottoja ja yhtenäistää tulkintaa myöskin EU-viranomaisten yhteistyöhön osallistumisen kautta.

4. Mitä kansallisten (viranomais-)menettelyiden osalta tulisi ottaa huomioon viranomaisten ja toimijoiden välisessä yhteistyössä? Onko sektoreittain jotain sellaista, mitä pitäisi erityisesti ottaa huomioon kun kyseessä on viranomaisyhteistyö?

TEM katsoo arviomuistiossa esitetyn mukaisesti, että Suomessa viranomaisyhteistyön voisi ajatella tarkoittavan pitkälti samaa kuin hallintolain 10 §:n viranomaisten yhteistyön. Julkisuuslainsäädäntö on kuitenkin parhaillaan uudistettavana, ja myös jatkossa tulisi arvioida ja varmistaa, että asetuksen vaatimusten noudattamisen valvonnassa toimivaltaisilla viranomaisilla on riittävät toimivaltuudet valvontatilanteissa tietojenvaihtoon mm. salassapidettävää tietoa koskien.

5. Mitä seuraamusten osalta erityisiä huomioita? Erityisesti sanktioitavien tekojen suhteen? Entä miten mahdollinen viranomaisen ”puuttumiskynnys” näissä tulisi mielestänne määritellä?

TEM ei ota kantaa tässä lausunnossa seuraamussäätelyyn.

6. Muita mahdollisia huomioita arviomuistioon tai asiaan liittyvään jatkovalmisteluun

TEM katsoo, että arviomuistio on kattavasti laadittu ja siinä on perusteellisesti pohdittu EU:n datasäädöksen vaikutuksia kansalliseen täytäntöönpanoon. Arviomuistio antaa hyvän pohjan kansalliselle täytäntöönpanoa koskevan lainsäädännön jatkovalmistelulle.

Timonen Hannele
Työ- ja elinkeinoministeriö

Jan Hjelt
Osastopäällikkö

VN/25158/2023-TEM-38

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: